

Tekst gwarowy — Miłobądz 1

Autor: Aleksandra Krawczyk-Wieczorek

Nagrali: Piotr Dąbrowski, Izabela Bogno, Adrianna Janusz, Tomasz Kupiecki, 29.10.2006. Przepisała i opracowała Aleksandra Krawczyk-Wieczorek, weryfikacja ‐ Halina Karaś.

Informator: Brunon Skibowski. Ur. w 1926 r. w Dąbrówce w pow. tczewskim. Rodzice byli chłopami, pochodzili z okolic Skarszewów (powiat Starogardzki). Informator ma wykształcenie zawodowe (ślusarz). Służył w Wehrmachcie. Po wojnie pracował w Fabryce Przędalni Samochodowych „Polmo” w Tczewie. Żona informatora pochodzi z Wilunia, z rodziny robotniczej.

O Kaszubach {vm}T680.mp3|L{/vm}

To je {tt}= Kociewie, asynchroniczna (rozłożona) wymowa spółgłoski wargowej miękkiej w’ (cecha o pochodzeniu mazowieckim) i rozszerzona wymowa samogłoski e > a. |Kociewja{/tt}, a to {tt} = są. Odnosowanie samogłoski ą w wygłosie. |so{/tt} Kaszuby, nie. Tu jak {tt}Skowarcz, miejscowość na Kaszubach, gm. |Skowasz{/tt} to {tt} = już nie. Fonetyka międzywyrazowa nieudźwiczniająca. |jusz nie{/tt} je Kociewja, ale tam jeszcze {tt}= Tczew, największe miasto Kociewia. |Szczew{/tt} to należy do Kociewja, nie tam tey… Chojnice i… Niczym sie nie różnią, ale tylko że… gwara inna je, nie. Gwara ta kasz… Kaszuby mówio… no to w całej Polsce taka gwara, tam {tt} = gdzie. Uproszczenie grupy spółgłoskowej gdź- > dź-. |dzie{/tt} pojedzie, to jes jedna, nie, je {tt} = wszędzie. Podwyższona wymowa samogłoski e przed spółgłoską nosową ń. |wszyrdzi{/tt}. O, no to już Kaszubów to już je… {tt} = ciężko. Podwyższona wymowa samogłoski nosowej ę jako i nosowego. |cinżko{/tt} zrozumieć je. Nie, jak już zaczną. Najgorzej to jak to {tt} = od. Labializacja samogłoski nagłosowej o-, czyli poprzedzenie jej u niezgłoskotwórczym (zapisywanym tu jako ł). |łod{/tt} Pucka te, o to ciężko {tt} = im, tu w znaczeniu ‘ich’. Rozszerzenie artykulacyjne i do e przed spółgłoską nosową m, prejotacja, czyli poprzedzenie samogłoski w nagłosie (na początku wyrazu) jota. |jem{/tt} zrozumi[ć]. To już jak… jak {tt} Charakterystyczna dla gwar Polski północnej wymowa samogłoski y zbliżona do i. |Kaszubi{/tt} mówio, tak i te, to wszystko co ina… inne jest, nie.